

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Supplementary Examination: March/April-2023

**Geography (Optional) Paper-IV
GEOO4: Resource Geography**

Day and Date: Wednesday, 12/07/2023

Total Marks: 60

Time: 10.00 AM To 12.00 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks
4. Draw the diagram wherever necessary.
5. Allowed to use map stencil, if necessary

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Deforestation may reduce the chances of ----
1. frequent landslides 2. frequent cyclones
3. rainfall 4. None of these
- 2 Resource Geography is a branch of Geography
1. Physical 2. Political 3. Social 4. Economic
- 3 is a renewable resource
1. Ocean water 2. Animals 3. Plants 4. Minerals
- 4 The means to achieve a goal or purpose is.....
1. Forest resources 2. Resources
3. Water resources 4. Mineral resources
- 5 Which approach is also called as physical science approach?
1. Integrated 2. Economic
3. Behavioural 4. Ecological approach
- 6 How much percent of total water is a fresh water in the world?
1. 4 2. 6 3. 5 4. 3
- 7 Solar energy is which of the following type of resource?
1. Conventional 2. non-conventional
3. Human 4. None of the these
- 8 Which of the following continent is a most populated?
1. Europe 2. America 3. Africa 4. Asia
- 9 Cultural landscape is included in which of the following type of resource
1. Conventional 2. Non-conventional 3. Human 4. None of the above

- 10 Water is a renewable resource because
- 1.it is being recycled by human beings
 - 2.it is renewed and recharged through hydrological cycle
 - 3.it is being renewed through reduction
 - 4.it can be reused again
- 11 Catchment Development Scheme is associated with the which kind of resource development?
- 1.Water Resource 2. Animal Resource 3. Energy Resource 4. None of the these
- 12 Project Tiger at Melghat is located in ---district
- 1.Bhandara 2. Sindhudurg 3. Amaravati 4. Nashik
- 13 Which of the following is mainly responsible for the causes of water pollution?
- 1.Afforestation 2. Oil refineries
 3. Paper factories 4. Both 2 and 3
- 14 Which of the following thing is used for creation of nuclear energy?
- 1.Coal 2. Natural Gas 3. Uranium 4. Gold
- 15 Which of the following is exactly known as 'Protection and Conservation of Natural Resources'?
- 1.Economic Development 2. Social Development
 3. Sustainable Development 4. None of these

Q.2.Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Water as an important resource
- 2 Nature of Resource Geography
- 3 Problems of water resources
- 4 Remedies of forest conservation

Q.3.Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Dynamic nature of Resource Geography
- 2 Concept of resource
- 3 Forest resources and renewal capacity
- 4 Objectives of sustainable development

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Define Resource Geography. Explain the scope of Resource Geography
- 2 What is sustainable water resource development? Explain the essentials for the sustainable development of water resource

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
4. आवश्यक ठिकाणी आकृती काढा
5. नकाशा स्टेनसिल वापरण्यास परवानगी आहे.

Q.1.खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 जंगलतोडीमुळे ----- कमी होण्याची शक्यता असते
 1. वारंवार होणारे भूमिपात
 2. वारंवार होणारी चक्री वादळे
 3. पाऊस
 4. या पैकी नाही
- 2 साधन संपत्ती भूगोल हीभूगोलाची उपशाखा आहे.
 1. प्राकृतिक
 2. राजकीय
 3. सामाजिक
 4. आर्थिक
- 3ही अक्षय साधन संपत्ती आहे
 1. सागराचे पाणी
 2. प्राणी
 3. वनस्पती
 4. खनिजे
- 4 एखादे उद्दिष्ट किंवा हेतू साध्य करण्याचे साधन म्हणजेहोय.
 1. वनसंपत्ती
 2. साधनसंपत्ती
 3. जलसंपत्ती
 4. खनिजसंपत्ती
- 5 कोणत्या दृष्टीकोनास भौतिक विज्ञान दृष्टीकोन असेही म्हणतात.
 1. एकात्मिक दृष्टीकोन
 2. आर्थिक दृष्टीकोन
 3. वर्तणूक दृष्टीकोन
 4. पर्यावरणीय दृष्टीकोन
- 6 जगातील एकूण पाण्यापैकी सुमारे किती टक्के भाग गोडया पाण्याचा आहे?
 1. 4
 2. 6
 3. 5
 4. 3
- 7 सौरशक्ती ही खालीलपैकी कोणत्या प्रकारची साधन संपत्ती आहे?
 1. पारंपारिक
 2. अपारंपरिक
 3. मानवी
 4. यापैकी नाही
- 8 जगात सर्वात जास्त लोक कोणत्या खंडात आढळतात?
 1. युरोप
 2. अमेरिका
 3. आफ्रिका
 4. आशिया
- 9 सांस्कृतिक भूदृश्याचा समावेश खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या साधनसंपत्ती मध्ये होतो?
 1. पारंपारिक
 2. अपारंपरिक
 3. मानवी
 4. यापैकी नाही
- 10 सर्वत्र आढळणारी साधनसंपत्ती म्हणून -----ओळखली जाते
 1. मानवनिर्मित साधनसंपत्ती
 2. पुनः निर्मित न होणारी साधनसंपत्ती
 3. सर्वव्यापी
 4. यापैकी नाही
- 11 पाणलोट विकास योजना कोणत्या साधनसंपत्तीच्या विकासा संदर्भात आहे?
 1. जलसंपदा
 2. प्राणीसंपदा
 3. उर्जासंपदा
 4. यापैकी नाही
- 12 व्याघ्रप्रकल्प - मेळघाट हा ---जिल्ह्यात आहे
 1. भंडारा
 2. सिंधुदुर्ग
 3. अमरावती
 4. नाशिक
- 13 पुढीलपैकी कोणते मुख्यता जल प्रदूषणाच्या कारणासाठी जबाबदार आहे?
 1. वनीकरण
 2. तेल शुध्दीकरण
 3. कागदी कारखाने
 4. 2 आणि 3 दोन्ही
- 14 खालीलपैकी कोणत्या घटकाचा वापर अणुउर्जा निर्मितीसाठी होतो?
 1. दगडी कोळसा
 2. नैसर्गिक वायु
 3. युरेनियम
 4. सोने
- 15 नैसर्गिक साधनसंपत्तीचे संरक्षण व संवर्धन म्हणजे खालीलपैकी नेमके काय?
 1. आर्थिक विकास
 2. सामाजिक विकास
 3. शाश्वत विकास
 4. यापैकी नाही

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 जल एक महत्त्वाची साधनसंपत्ती
- 2 साधनसंपत्ती भूगोलाचे स्वरूप
- 3 जल साधनसंपत्तीच्या समस्या

4 वन संवर्धनाचे उपाय

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 साधनसंपत्ती भूगोलाचे गतिशील स्वरूप
- 2 साधनसंपत्तीची संकल्पना
- 3 वन साधनसंपत्ती आणि पुनःनिर्मिती क्षमता
- 4 शाश्वत विकासाची उद्दिष्टे

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 साधन संपत्ती भूगोलाची व्याख्या देऊन साधन संपत्ती भूगोलाचा विस्तार स्पष्ट करा
- 2 शाश्वत जल साधनसंपत्ती विकास म्हणजे काय ? जल साधनसंपत्तीच्या शाश्वत विकासासाठी आवश्यक बाबी स्पष्ट करा

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Supplementary Examination: March/April-2023

Geography (Optional) Paper-IV
GEOO4: Resource Geography

Day and Date: Wednesday, 12/07/2023

Total Marks: 60

Time: 10.00 AM To 12.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 जंगलतोडीमुळे ----- कमी होण्याची शक्यता असते

1. वारंवार होणारे भूमिपात 2. वारंवार होणारी चक्री वादळे
3. पाऊस 4. या पैकी नाही

Option 3

2 साधन संपत्ती भूगोल ही भूगोलाची उपशाखा आहे.

1. प्राकृतिक 2. राजकीय 3. सामाजिक 4. आर्थिक

Option 4

3 ही अक्षय साधन संपत्ती आहे

1. सागराचे पाणी 2. प्राणी 3. वनस्पती 4. खनिजे

Option 1

4 एखादे उद्दिष्ट किंवा हेतू साध्य करण्याचे साधन म्हणजे होय.

1. वनसंपत्ती 2. साधनसंपत्ती
3. जलसंपत्ती 4. खनिजसंपत्ती

Option 2

5 कोणत्या दृष्टीकोनास भौतिक विज्ञान दृष्टीकोन असेही म्हणतात.

1. एकात्मिक दृष्टीकोन 2. आर्थिक दृष्टीकोन
3. वर्तणूक दृष्टीकोन 4. पर्यावरणीय दृष्टीकोन

Option 4

6 जगातील एकूण पाण्यापैकी सुमारे किती टक्के भाग गोडया पाण्याचा आहे?

1. 4 2. 6 3. 5 4. 3

Option 4

7 सौरशक्ती ही खालीलपैकी कोणत्या प्रकारची साधन संपत्ती आहे?

1. पारंपारिक 2. अपारंपरिक 3. मानवी 4. यापैकी नाही

Option 1

8 जगात सर्वात जास्त लोक कोणत्या खंडात आढळतात?

1.युरोप 2. अमेरिका 3.आफ्रिका 4.आशिया

Option 4

9 सांस्कृतिक भूदृश्याचा समावेश खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या साधनसंपत्ती मध्ये होतो?

1.पारंपारिक 2. अपारंपरिक 3.मानवी 4.यापैकी नाही

Option 3

10 सर्वत्र आढळणारी साधनसंपत्ती म्हणून ----ओळखली जाते

1.मानवनिर्मित साधनसंपत्ती 2. पुनः निर्मित न होणारी साधनसंपत्ती 3.सर्वव्यापी 4. यापैकी नाही

Option 2

11 पाणलोट विकास योजना कोणत्या साधनसंपत्तीच्या विकासा संदर्भात आहे?

1.जलसंपदा 2. प्राणीसंपदा 3.उर्जासंपदा 4.यापैकी नाही

Option 1

12 व्याघ्रप्रकल्प - मेळघाट हा ---जिल्ह्यात आहे

1.भंडारा 2. सिंधुदुर्ग 3.अमरावती 4.नाशिक

Option 3

13 पुढीलपैकी कोणते मुख्यता जल प्रदूषणाच्या कारणासाठी जबाबदार आहे?

1.वनीकरण 2. तेल शुद्धीकरण 3.कागदी कारखाने 4. 2 आणि 3 दोन्ही

Option 4

14 खालीलपैकी कोणत्या घटकाचा वापर अणुउर्जा निर्मितीसाठी होतो?

1.दगडी कोळसा 2. नैसर्गिक वायु 3.युरेनियम 4.सोने

Option 3

15 नैसर्गिक साधनसंपत्तीचे संरक्षण व संवर्धन म्हणजे खालीलपैकी नेमके काय?

1.आर्थिक विकास 2. सामाजिक विकास 3.शाश्वत विकास 4. यापैकी नाही

Option 3

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 जल एक महत्त्वाची साधनसंपत्ती

Ans:

2 साधनसंपत्ती भूगोलाचे स्वरूप

Ans:

3 जल साधनसंपत्तीच्या समस्या

Ans:

4 वन संवर्धनाचे उपाय

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 साधनसंपत्ती भूगोलाचे गतिशील स्वरूप

Ans:

2 साधनसंपत्तीची संकल्पना

Ans:

3 वन साधनसंपत्ती आणि पुनःनिर्मिती क्षमता

Ans:

4 शाश्वत विकासाची उद्दिष्टे

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 साधन संपत्ती भूगोलाची व्याख्या देऊन साधन संपत्ती भूगोलाचा विस्तार स्पष्ट करा

Ans:

2 शाश्वत जल साधनसंपत्ती विकास म्हणजे काय ? जल साधनसंपत्तीच्या शाश्वत विकासासाठी आवश्यक बाबी स्पष्ट करा

Ans:
